

Wolfgang Amadeus Mozart: Varázsfuvola

die
Zauberflöte
Mozart

A szöveget írta: Schikaneder

1791. szeptember 30-án mutatták be először.

A történet főhőse Tamino, egy ifjú herceg. Egy óriáskígyó elől menekülve különös, sziklás hegyvidékre jut, ahol a fáradtságtól összeesik. Szerencsére épp arra jár az Éj királynőjének három udvarhölgye, akik megölik a herceg életére törő kígyót, s így megmentik az életét. Tamino erről azonban mit sem tud, hiszen még nem tért magához. A három udvarhölgy azonnal el is siet, hogy jelentsék úrnőjüknek a hírt: egy idegen ifjú tévedt a birodalmába.

Eközben Tamino felocsúdik ájultságából, s megpillant egy különös szerzetet: egy madártollakkal ékesített fura figurát. A bolondos külsejű emberkéről kiderül, hogy ő Papageno, a madarász. Tamino ekkor pillantja csak meg a veszélyes kígyó tetemét, s azt hiszi, hogy ő mentette meg az életét. Papageno ahelyett, hogy elmondaná az igazat, magára vállalja a hőstettet. Rosszul teszi, mert épp ekkor érkezik vissza az Éj királynőjének három udvarhölgye, s hallva Papageno hazudozását, azzal büntetik őt, hogy egy lakatot tesznek a szájára.

Azért tértek vissza az ifjú idegenhez, hogy átadják neki az Éj királynőnek ajándékát és üzenetét. Az ajándék nem más, mint egy kép, amely egy gyönyörű lányt ábrázol. Az üzenetből pedig Tamino megtudja, hogy ez a lány az Éj királynőjének lánya, akit egy gonosz varázsló elrabolt, és ki kell őt szabadítani. Tamino boldogan vállalkozik a feladatra, hiszen első pillantásra beleszeretett a királylány arcképébe. A veszélyes útra a három hölgy átad Taminonak egy varázsfuvolát, amelynek hangja képes lecsillapítani a leggonoszabb szenvedélyeket is. Az udvarhölgyek felszólítják Papagenót, hogy tartson Taminóval és segítse őt. Bátorításul ő is kap egy harangjátékot, melynek hangja meg fogja védelmezni.

A két hős hamar el is jut a gonosz varázsló, Sarastro birodalmába. Pamina, a királylány épp meg akart szökni, mikor Sarastro egyik szerecsen szolgája, Monostatos rajtakapta és bezárta egy terembe. Itt talál rá az ájultan fekvő lányra Papageno. De mielőtt még bármit tehetne, megjelenik Monostatos. Papagenónak pedig nagy szerencséje, hogy olyan különös a külseje a sok madártolltól: ugyanis Monostatos megijed tőle. Persze ő is Monostatostól, így aztán mindketten kerekre oldanak. De Papageno nagy nehezen összeszedi a bátorságát és visszatér a lányhoz. Pamina ekkor már ébredszik, így Papageno el tudja mondani neki a hírt: a szabadítója, Tamino már itt van a közelben!

Eközben Tamino Sarastro templomához jut. A templom kapuja váratlanul kinyílik, és egy öreg pap lép ki rajta. A paptól különös dolgot tud meg az ifjú herceg: azt, hogy Sarastro valójában nem gonosz, épp ellenkezőleg, ő a szeretet és a bölcsesség templomának főpapja. Templomába pedig nem lehet belépni olyannak, akinek a szívében harag vagy bosszú van. Tamino megszólaltatja a fuvoláját, melynek hangjára még az erdőben élő állatok is előbújnak és táncra perdülnek. A fuvola hangjára hamarosan Papageno harangjátéka felel. A herceg nem is tétovázik sokat, tüstént elindul a hang irányába, hiszen sejti, hogy tollas barátja rátalált a szerelmére.

A királylánynak és Papagenónak azonban támad némi nehézsége, mikor szökni próbálnak: Monostatos észreveszi és elfogja őket. Épp meg akarja őket bilincselni, mikor Papageno megszólaltja a harangokat, mire Monostatos és a többi szerecsen vidáman táncra perdül.

Tamino és Pamina pedig végre találkozhatnak egymással. A szerelmesek Sarastro színe elé kerülnek, aki kész megbocsátani a szökési kísérletért, de előbb a próbák csarnokába vezeti őket, hogy különféle próbatételek után elnyerhessék egymást.

Tamino ekkor tudja meg, hogy Sarastro nem gonoszságból rabolta el a királylányt, hanem épp ellenkezőleg: azért, hogy a lány tiszta lelkét megmentse anyja, az Éj királynője gonoszságától. Bármiféle próba is vár Taminóra, a feladata az lesz, hogy jóvá és bölcsé váljon általuk. Papageno is hasonló próbatételekre kényszerül: vonakodva bár, de hajlandó alávetni magát az első próbának, mert Sarastro papjai egy neki való lányt ígérnek jutalmul.

Az első próbatétel: a hallgatás. Az a feladatuk, hogy semmilyen körülmények között nem szólhatnak meg.

Taminónak sikerült kiállnia az első próbát! Nem úgy Papagenónak, aki végigtrécselte az egész időt. Egy pap tudatja vele a jó hírt: elengedték a büntetését, de bölcsé sosem válhat.

Papageno ezt bánta a legkevésbé! Beérte azzal, hogy végre, a megpróbáltatás után ehet és ihat egy jót, majd a harangjáték dallamára táncra perdült. A zenére váratlanul előbukkan egy csúf, öreg anyóka. A banya azt akarja, hogy Papageno elvegye őt feleségül! Sőt, még meg is fenyegeti szegény madarászt: ha nem veszi el, élete végéig csak kenyéren és vízen élhet! Papageno erre beadja a derekát, s a csúf boszorka hirtelen szép lánnyá változik! Papageno megtudja, hogy a lányt Papagenának hívják, és az istenek is egymásnak teremtették őket! Boldogságuk azonban nem tarthat sokáig, Papagenát ugyanis elragadják kedvesétől: Papagenónak is meg kell előbb küzdenie a szerelméért!

Tamino és Pamina a többi próbatételre már együtt indulhatnak: egy lángoló tűzfolyamon és egy zuhogó vízáradaton kell átjutniuk. A varázsfuvolának és állhatatos szerelmüknek köszönhetően azonban épségben jutnak túl az utolsó próbatételen is, s végre boldogok lehetnek.

Papageno, aki teljesen el van keseredve, amiért elragadták tőle a szerelmét. Bánatában kötelet ragad, és fel akarja akasztani magát. Már a kötél a nyakán van, mikor az ifjak megállítják őt, és azt tanácsolják, szólaltassa meg újra bűvös harangját. Papageno így is tesz és a varázslatos zenére előkerül Papagena, és újra egymáséi lehetnek!

A nap pedig felragyog, Sarastro templomában összegyülekeznek a papok, főhőseink, s együtt ünneplik a világosságot, ami messzire elűzi a gonoszságot és a bűnt.

